

Conclusions jornada

2 novembre 2023 | Universitat Politècnica de València

CONSTRUINT REFUGI DES DEL ARTIVISMO

**UNHCR
ACNUR**

L'Agència de l'ONU per als Refugiats
comité espanyol
delegació c. valenciana

Activitat de sensibilització del projecte

“Millora de l'autosuficiència i la resiliència de la població refugiada i sol·licitant veneçolana, desplaçada i d'acolliment a Colòmbia, a través de la integració en el mercat laboral”

Jornada i exposicions Casa de l'Alumne de la UPV

UN ESPAI DE TROBADA

Amb esta jornada es buscava **millorar la comprensió** de les assistents sobre el **desplaçament forçat** i la importància de les **nostres actituds** per a construir una societat d'acolliment lliure de xenofòbia.

Les activitats les van dissenyar i van liderar:

- Fractals Educació artística
- La Col·lectiva de Dones refugiades, exiliades i migrades.

A més de l'alumnat universitari i PAS, comptem amb representants de Casa Perú i Casa Veneçuela, als qui agraiem enormement les seues aportacions a les reflexions d'esta jornada.

“Posa't en la meua pell”

La jornada va tindre lloc en l'hall de la Casa de l'Alumne de la Universitat Politècnica de València. Va coincidir amb el tancament de dos exposicions per a reforçar totes dues accions: anunciant la jornada durant les setmanes d'exposició, i convidant a les assistents a la jornada a visitar les exposicions abans de la seua recollida.

Soc tu, eres jo; un recorregut interactiu sobre el desplaçament forçat al voltant del món, permet conèixer les històries de vida de 6 persones refugiades, i convida a buscar aspectes en comú amb cadascuna de nosaltres..

Som activisme: un espai de trobada i informació dedicat a l'activisme i a la inclusió que pretén mobilitzar a la comunitat universitària a favor de les persones refugiades, que va estar dinamitzat per la Col·lectiva de Dones refugiades, exiliades i migrades.

PRIVILEGIS I OPRESSIONS

Exercici d'introspecció acosta injúries privilegis i opressions.

En primera persona: col·locades en fila, es van plantejar diferents situacions a les que hem de respondre, situant-nos (Exemple: disposes de documentació legal com per a treballar al país en el qual et trobes? Fa un pas avant si és així, un arrere, si no). Es va observar a quina distància quedem unes d'altres després de respondre a tota les preguntes.

En les sabates d'una altra persona: se'ns va entregar una targeta amb la descripció de diferents persones, entre elles algunes migrants i desplaçada forçosa, i es repetix l'exercici, valorant **les distàncies** novament, apreciament que són **considerablement majors**.

CONSTRUCCIÓ DE LA HISTÒRIA ÚNICA

Es van entregar fotos de persones refugiades i desplaçades internes, demanant que, per grups de dos, tractàrem de construir la història de fugida de la persona.

Al no tindre informació de partida, s'entén que les històries es basaven en **prejuís i estereotips**.

Construint Refugi
Jornada 2023

La sensibilitat i empatia del grup cap a les persones refugiades tranquil·la reflectida en les històries construïdes. No obstant això, es va debatre sobre la imatge estereotipada i negativa que sovint la societat té de les persones migrants i refugiades.

Es van recopilar estos prejuís en cartolines, que es pengen en la cara exterior d'una estructura amb forma de casa.

VALENTIA I RESILIÈNCIA

Una de les dones refugiades de La Col·lectiva ens va compartir la seua història, ressaltant aspectes com: l'exili, les capacitats amb les quals va vindre (que no sempre se li van reconèixer), els comentaris que va haver d'enfrontar per ser dona, i la seua actual labor d'acompanyament en el dol migratori a altres persones.

Leonora Castaño. La Col·lectiva de Dones refugiades, exiliades i migrades.

Unarealitat invisible després dels prejudis

CONNECTAR A TRAVÉS DE L'ART

Després d'escoltar la història es va entregar la infografia "[Falsos mites sobre les persones refugiades](#)".

Cada grup va crear, entorn d'estes idees **una cançó, acompanyada de moviment o dansa**, que després va posar en comú amb les altres assistents.

UN MOMENT D'UNIÓ

En finalitzar la trobada es va realitzar una representació d'un **cercle de pau**, una pràctica restaurativa, que, sota un enquadrament de construcció conjunta de valors, cerca crear un espai social segur per al diàleg.

Per a això, es va col·locar en el sòl un Mandala, representant:

- Els **elements essencials per a la vida**: aigua, aire, terra, naturalesa
- En el centre, brillant, **els i les defensors dels drets humans**, al voltant, les llavors, representen als seus fills i les seues famílies.
- El primer cercle de veles representa a les dones que han hagut de fugir, refugiades i exiliades.
- El segon cercle de veles ens representa a nosaltres mateixes, les assistents, que ens prenem de la mà i ens col·loquem al voltant.
- Se'ns demana que col·loquem en el mandala, al costat de les nostres veles, algun element que siga important per a nosaltres: algunes col·loquem algun rellotge, pendent o amulet, el telèfon, la cartera, alguna foto...

Significat

Se'ns diu que el mandala representa una barca, en la mar. Però per causes alienes a la nostra voluntat, eixa barca s'està afonant, i hem de deixar-la marxar, juntament amb amb allò que més ens importa, allò que havíem col·locat allí anteriorment.

No volem deixar-la afonar-se, ens fa mal, però hem de deixar-ho marxar perquè la vida pugui seguir.

CONSTRUCCIÓ COL-LABORATIVA D'UN ESPAI REFUGIE

L'interior de l'estructura on havíem col·locat les cartolines on es van escriure els prejudis es cobrix amb targetes en les quals les assistents escriuen reflexions positives de l'experiència de la jornada.

Amb això representem que, encara que l'exterior pugua estar ple de prejudis, falsos mites i estereotips nocius, **amb les nostres actituds i reflexions construïm des de l'interior un espai segur per a les persones refugiades.**

Document elaborat pel Comitè espanyol d'ACNUR amb el suport financer de la Generalitat Valenciana. El contingut de la publicació és responsabilitat exclusiva del Comitè espanyol d'ACNUR i no necessàriament reflectix l'opinió de la Generalitat Valenciana.